

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Tudják a lengyelek

hogyan mit jelent nemzetkisebbségi sorsban élni, Oroszországban meg Németországban szerzett évszázados tapasztalatok alapján tudják azt is, hogy mit jelent

a legembertelenebb elnyomatásban volt részük Lengyelország harmadik felosztása óta különösen azokban az országokban, amelyek addigi egységes nemzeti állami jellegét „idegen” népelemekkel való gyarapodása megbolygatta. Lengyelország újra született, népe felszabadult és azt kellene hinni, hogy ezek után fokozott mértékben tudja becsülni a kisebbségi nemzetek jogait.

A történelem tehát rácsafoltak az elméletre, amint hogy sajnos szerzte a világon látjuk, hogy kisebbségi elmélet és gyakorlat legtöbbször homlokegyenest ellenkeznek egymással. Pedig Lengyelországot az érzelmeken kívül a nagyhatalmak által garantált kisebbségvédelmi szerződés is kötelezi a nemzetkisebbségek jogainak respektálására. És most azt látjuk, hogy ez a szerződés kezd válni, Lengyelország szabadulni akar azoktól a kötelezettségektől, amelyek vállalása pedig egyik feltétele volt ujjaszületésének. A békeszerződések teremtették meg az új független Lengyelországot és ezeknek a békeszerződéseknek egyik integráns részét képezik azok a szerződések, amelyek a hozzácsatolt, az országba kebeleztetett lengyel népek népi szabadságjogait lennének hivatottak biztosítani. Ha tehát most Lengyelország ezt a szerződést és kijelenti, hogy nem ismeri el magára nézve kötelezőnek, akkor ezzel egyúttal

a békeszerződések egyik kiegészítő részének érvényességét is. A kérdés tehát nem olyan egyszerű, amilyennek az első pillanatban látszik. És mivel nemcsak a békeszerződések betartását garantálták a nagyhatalmak és az érdekelt államok, hanem az ezeket követett kisebbségvédelmi egyezményeket is, a lengyelek által teremtett helyzet súlyos nemzetközi problémát képez, melynek kibogozása máris sok gondot okoz a hatalmaknak. Ami bennünket ettől eltekintve kisebbségvédelmi szempontból érdekel, a lengyel kormányának a külügyminiszter útján Genfben kifejezésre juttatott álláspontja. Eszerint a lengyel kormány nem tagadja meg saját nemzetkisebbségeitől a vallási, kulturális, gazdasági, nyelvi és egyéb szabadságokat, de nem engedi magát a jelenlegi kisebbségvédelmi egyezményvel megkötöni. Követeli, hogy a kötelező kisebbségvédelmet valamennyi államra egyformán terjesszék ki. Minden rokonszenvünk Lengyelországé, mely ennyire szíven viseli az összes nemzetkisebbségek sorsát, de valahogyan mégis csak meggyőzőbb lenne számunkra, ha első sorban saját népi kisebbségei sorsát igyekeznék biztosítani és csak ezen túl tekintene át a szomszéd portájára.

nagyhatalmi garanciával ellátott ezen egyezmények végrehajtása körül komoly hiányosságok mutatkoznak. És mi mégis ragaszkodunk hozzájuk és a legenergiusabban szembefordulunk a lengyel törekvésekkel, mert ezeket az egyezményeket a felrugasza a nemzetkisebbségek

Kavarodás Beck beszéde miatt

Beck lengyel külügyminiszter beszéde a Népszövetség csütörtöki ülésén világszerte nagy feltűnést keltett. A kiséntant három külügyminiszterre beható megbeszélés után állítólag elhatározta, hogy a kisebbségi kérdésben teljesen azonosítja magát a lengyel felfogással.

A kiséntant állást foglalt az ellen, hogy a különböző államok között a kisebbségek védelméről szóló egyoldalú szerződések által különbséget tegyenek.

Kifogásolja a kiséntant a szerződésnek Lengyelország részéről történt egyoldalú felmondását. A francia sajtó elismeri Lengyelországnak a kisebbségi szerződések általánosítására irányuló követelményeinek elvi jogosultságát,

Az orosz szovjet felvétele szövetség Belzebubbal

A másik ügy, amely a kisebbségi kérdés mellett foglalkoztatja a népszövetségi köröket, Szovjetoroszország felvétele. Az osztrák Reichspost vezércikkben foglalkozik ezzel az ügygel. A cikk címe: Szövetség Belzebubbal. A cikk szerint

Szovjetoroszországnak a Népszövetségbe való felvétele veszélyt jelent egész Európára nézve.

Franciaország elfelejtette azt, hogy

A lengyel példa

A Népszövetség tegnapi ülésén Simon angol külügyminiszter beszélt előlőnek. Foglalkozott Beck lengyel külügyminiszter előző napi beszédével. Hangsúlyozta, hogy a kisebbségi kérdés szerződésileg van rendezve, amely szerződést egyoldalúan sem felbontani, sem módosítani nem lehet.

Azután részletesen foglalkozott Beck egyes kijelentéseivel és sajnálattal látja, hogy Lengyelország kivonja magát a kisebbségi kérdésben abból az együttműködésből, amelynek kereteit szerződésben állapították meg. Tiszteletben tartja Lengyelország véleményét, azonban újból hangsúlyozza azt a meggyőződését, hogy

egyetlen állam sem bonthat fel egyoldalúan szerződéseket.

Lehet szó arról, sőt nagyon is kívánatos, hogy a kisebbségvédelem általános legyen, önként vállalt kötelezettség legyen azon államok részére is, amelyek számára ilyen kötelezettség mindmáig nem létezik, de ez nem jelentheti a meglévő és a nagyhatalmak által elméletben garantált tételes nemzetközi jog feladását. Gázinte lesz örömrünk, ha Anglia

azonban a legnagyobb mértékben elítéli azt a módot, amellyel Lengyelország ezt a követelést a Népszövetség elé terjesztette. Hangsúlyozzák, hogy Franciaország a lengyel javaslatot annál kevésbé fogadhatja el, mivel annak könnyen az lehet a következménye, hogy

Németország a francia kormányt az elzási és lotharingiai kisebbségekkel szemben való bánásmódjáért felelősségre vonja.

A bécsi sajtó véleménye szerint Lengyelországnak a Népszövetség előtt tett kijelentése az első lépést jelenti a békeszerződéseknek Lengyelország részéről való részleges

francia kisemberek tizenöt milliárd aranyfrankot veszítettek, mert Oroszország nem hajlandó békebeli tartozásait megfizetni. Francia pénzügyi körök sem nagyon örvendenek, hogy Szovjetoroszországot felveszik a Népszövetségbe. Attól tartanak, hogy

ez a dolog Franciaországnak pénzébe fog kerülni és a moszkvai kormány a felvétel után nyomban kölcsönigényekkel jön.

a békeszerződéseket

Barthou francia külügyminiszter hasonló módon foglalkozik a lengyel külügyminiszter beszédével, mint Simon. Nem helyesli a Lengyelország által követett módot, mert

Lengyelország példáját könnyen követik, amelyeket erre a békeszerződés tekintélyét.

Lengyelország példáját más államok is könnyen követhetik. Már pedig egy állam sem oldhatja fel magát egyoldalúan a váliant nemzetközi kötelezettségek alól.

A békeszerződéseken nem lehet változtatni, csakis olyan körülmények figyelembe vételével, amelyek erre a békeszerződés alkalmaznak tart.

Kifogásolja, hogy Lengyelország előzetesen nem lépett érintkezésbe azokkal a hatalmakkal, amelyek 1918-ban Lengyel-

ország helyreállítását garantálták.

Aloisi báró olasz fődélegátus megalapította, hogy Lengyelország a tizenöt évvel azelőtt megkötött szerződések újabb törvénnyel akarja a maga területén és a maga kisebbségeivel szemben helyettesíteni.

Aloisi szerint ez teljesen a gondolatának felmentésével egyenlő.

Már pedig Olaszország ismételtlen hirdette,

Lengyelország magatartásából két következtetést lehet levonni. Az egyik az, hogy nemzetközi szerződést nem lehet egyoldalúan módosítani vagy felbontani, a másik következtetés az, hogy

hanem alkalmazása különböző körülményektől függ

és így először elvileg kell erről határozni.

Kva-Tay-Csi kínai delegátus felszólalásában a távol keleti kérdéssel foglalkozott. A mandzsu állam megalakulását Kina továbbra is törvénytelennek tartja. Szovjetoroszországnak a Népszövetségbe való belépése igen fontos körülmény és kívánatos volna, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya is hasonló lépésre határozza el magát.

Leviccki ukrán delegátus a Havasügynökség tudósítója előtt kijelentette, hogy a lengyel kormányának a kisebbségi kérdésben elfoglalt álláspontja erősen

sérti a Lengyelország területén élő ukrán kisebbség érdekeit.

Lengyel területen hat millió ukrán él, akik a lengyel kormány kényekedvének vannak kiszolgáltatva.

Pragai jelentés szerint a cseh lapok idegesen tárgyalják a genfi eseményeket. Beck lépéséből és Aloisi kijelentéséből a revízió erősödésére következtetnek. Barthou magatartása az amugy is feszült francia-lengyel viszony további kiélesedését jelenti. Az Evening News szerint Lengyelország kilép a Népszövetségből. A lengyel delegáció ezt a hirt cáfolja.

nemzeti kisebbségi ember sorsáról van szó — egy-egy nagyhatalom teljes lélekszáma — és ezzel nem lehet, vagy legalább is nem szabad szeszélyes játékot űzni. A bécsi kongresszus egyszer úgy széttáncolta Lengyelországot, hogy háromfelé szakadt. Páris környékén összefoltozták a tépett lengyel zászlót. A genfi kongresszus sem tépheti szét a nemzetkisebbségek magna chatáját.

Megkondult a lélekharang ötven év előtt a hat évszázadon át hatalmas céhek fölött mert megölte őket a politika

Mit tud a mai nemzedék a céhekről? Kevesen vannak, akik keveset tudnak, a legtöbben azonban nem tudnak semmit. Pedig a céhek hatszáz esztendőn keresztül világszerte hatalmat jelentettek. Nemcsak az egyes iparágak érdekképviseletői voltak, hanem erősen beleszóltak a városok, megyék, sőt az országok politikájába is. Eppen ez a hatalmi túltengés okozta vesztüket, pecsételte meg sorsukat. Amilyen nagy érdemeik voltak századok előtt az ipar fejlesztésében, később egyre kevesebbet törődtek magával az iparral és egyre többet politizáltak.

A múlt század hetvenes éveiben kondult meg világszerte a céhek felett a halálharang.

Az erejük tudatára ébredt államok elhatározták, hogy a céhrendszerek helyébe olyan ipari érdekeltségeket teremtenek, amelyek politika helyett kizárólag az iparral törődnek. Nálunk a céhek 1872-ben kapták meg az első döfést, hogy azután 1884-ben a törvényhozás véglegesen végezzen velük.

Ötven esztendeje van most annak, hogy a céhek meghaltak és megszülettek utódaik: az ipartestületek.

Városunkban Bohner Ferenc bádogmesteren kívül talán már nincs is iparos, aki tagja lett volna valamely céhnek. A céhmesterek és céhtagok már egymásután elmentek oda, ahol az iparosokat nem sorozzák sem céhekbe, sem ipartestületekbe. De hová lettek a céhek ládái, hová lettek a céhek jelvényei, pecsétjei és egyéb holmijai? A céhládák — rendszerint évszázadok előtt készült műremekei az iparnak — városunkban ismeretlen helyen lappanganak. Egy-egy régi iparossalánál lehetne talán egyet-egyét találni. Az utódok esetleg nem is tudják, hogy milyen célt szolgált valaha az a cifra láda, amely a padlásukon porosodik.

Ezekben a ládáknak őrizték valaha a céhek szemfényét, a céhlevelet és egyéb okmányát.

Ki tudja hová lettek ezek az iratok is? A bérkocsisok céhládája az egyedüli ebben a városban, amelyet a bérkocsisok ma még az Arany Csikó vendéglőben levő helyiségükben őriznek. Ott van üveg alatt a céhjelvénnyük is: egy miniatűr hintó.

Néhány céhjelvénnyel az Ipari Munkaadók Szindikátusa mentett meg az elkalodástól. Ezeket a jelvényeket — amelyek a céhek szokása szerint kicsiny üvegszekrényben vannak — kegyelettel őrzik. A mészárosok jelvénye: két ökör, amelyet egy-egy szarvánál fogva hatalmas erejű mészároslegény fékez. Mellette áll a hentesek jelvénye: egy aranyozott hizott sertés. Asztalosok céhjelvénnyel: gyalu, háromszög, körző. Kovácsok és bográrok céhjelvénnyel: kerék és patkó. Több céhjelvénnyel a szindikátusnak nem sikerült összeszedni.

Van azonban a szindikátusnál egy csomó céhpecsét. A pecsétteken rajta vannak az illető iparág jelvényei.

Cipészeknek cipő, csizmadiaáknak csizma, bocskorosoknak bocskor, szabóknak olló, kalaposoknak kalap, szítakötőknek szita és buzakalász, takácsoknak szövőszék di-

sziti a pecsétjét. A többi iparág pecsétje hiányzik. Megvan azonban az egyesült céhpecsét, amelynek hatalmas korongján valamennyi iparos céh jelvényei ott láthatók.

Ötven esztendeje van annak, hogy a céhek megszűntek és az ötven év alatt már olyan vastag rétegben befutta emléküket a feledés pora, hogy már azt sem tudni: hová lettek a céhládák, céhjelvénnyek és céhpecsétetek mind.

A vármegye árlejtése favágásra amelytől a hivatásos favágók elestek a rabok konkurenciája miatt

A vármegyei prefektura árlejtést írt ki hatvan vagon tüzfának felfűrészelésére, aprítására és a pincébe való lerakására. Az árlejtésre való felhívást a vármegye gazdasági hivatala eljuttatta a faapritó gépek tulajdonosaihoz. Ezek az árlejtésen meg is jelentek. Letettek fejenként ezeröttszáz lei bánatpénzt és benyújtották ajánlataikat, amelyek szerint a munka elvégzésért vagononként 460—480 leit igényelnek. Az árlejtés alkalmával megnézték az ajánlatokat és kijelentették, hogy azok nincsenek felülbélyegezve. Az ajánlattevők szaladtak okmánybélyegért és reménykedve ragasztották azokat az ajánlatokra. Mikor

Üldözési mániában szenvedett a vonatból kiesett asszony, de az is lehet, hogy négy utastársa kidobta

A Párisból hazatért Páll Rozália esetével kapcsolatban, aki — miként megírtuk — két hét előtt eddig még ismeretlen körülmények között Aradul-Nou (Ujarad) és Sangu község között kizuhant a vonatból, a francia rendőrség érdekes adatokkal szolgált. A szerencsétlen asszonyt súlyos sérülésével a timisoarai (temesvári) kórházban ápolják és állapota még mindig nem engedi meg, hogy kihallgassák. Mivel az a gyanu merült fel, hogy az asszony ellen merényletet követtek el, ebben az irányban is folytattak nyomozást és ennek során a párisi rendőrségtől adatokat kértek az asszonyra vonatkozólag. A párisi rendőrség jelentése most érkezett meg. Eszerint Páll Rozália nővérénél és sógoránál lakott, aki házmeester az egyik hatalmas bérházban. Néhány hét előtt Páll Rozá-

Nagyon üdvös volna, ha a fél-százados megszűnés alkalmából azok a családok, amelyek ilyen emlékeket őriznek, azokat az iparosok érdektületeinek rendelkezésére bocsátanák.

Hadd állítsák ott ki azokat és hadd mutogassák a késő utódoknak: ilyen jelvények alatt virágoztatták föl a tisztas nagyapák és dédapák az ipart.

(k. e.)

ez így megvolt, jött a meglepetés. Kijelentették, hogy egyikük sem kapja meg a munkát, mert azt a törvényszéki fogház rabjai sokkal olcsóbban — vagononként 360 leiert — végzik el. A hivatásos faapritók között ez a döntés nagy elégedetlenséget keltett. Természetes, hogy ők nem képesek versenyezni a rabokkal, akik nem fizetnek adót és egyéb közterhet. A faapritók munkáiknak fizetnek majdnem annyit vagononként, mint amennyiért a rabok a munkát elvállalják. A hivatásos faapritók elhatározták, hogy a rabok konkurenciája ellen tiltakoznak.

lián súlyos idegbaj tünetei mutatkoztak és rokonai mindinkább meggyőződtek, hogy a szerencsétlen asszony üldözési mániában szenved. Heteken át álmatlanul töltötte az éjszakákat, mert üldözöktől rettegett. Ilyen állapotban indult Páll Rozália utnak és nem tartják lehetetlennek, hogy betegsége következtében kiesett a vonatból. A vizsgálat azonban más adatokkal is szolgált. Megállapították ugyanis, hogy az asszony négy gyanus férfival utazott egy fülkében. Ezekkel még Magyarországon ismerkedett meg és a feltevések szerint ez a négy férfi támadta meg az asszonyt, akit leütöttek és kiraboltak, majd kidobták a vonatból. Az asszony vallomása derít majd világosságot a titokzatos ügyre.

A hiszékenység mesekönyve

A kuruzsló cigányasszony garmadával csapta be a bula nőket, akiknek bájitalt, szerelmi varázsvesszőket és szépséget ígért

Sain Kovács Mária cigányasszony éveken keresztül bolondította Belgrádban a hiszékeny nőket. Jóslással és kuruzslással foglalkozott és közben alaposan megkoptasztotta azokat, akiket sorsuk, vagy pedig Sain Kovács Mária három ügynöke hozzá vezetett. A furfangos cigányasszony adott bájitalokat, szerelmi varázsszereket, vállalkozott hűtlen szerelmesek visszatérítésére, betegségek gyógyítására és sok egyéb másra. Azok, akiket becsapott, rendszerint hallgattak, mert szegélytéltek bevallani felsülési-

ket. Egyik áldozata azonban most mégis feljelentette a cigányasszonyt és amikor az erről szóló hír megjelent a lapokban, garmadával érkeztek a feljelentések a belgrádi rendőrséghez, amely elrendelte Sain Kovács Mária letartóztatását. A vizsgálat során kiderült, hogy az eddigi feljelentők összesen egy millió és hétszáz ezer dinárt adtak a kuruzsló nőnek. A hiszékenység mesekönyvét lehetne összeállítani azokból az esetekből, amelyekben a feljelentők Sain Kovács Mária segítségét kérték. A sok közül elmondjuk

egy csunya leány esetét, aki szép akart lenni. Az illető leány elpanaszolta baját Sain Kovács Mária-nak. Ez meghallgatta és így szólt:

— Széppé tudom tenni. Ha két elégetett ezer dináros bankjegy hamujával dörzsöl be arcát lefekvés előtt, másnap mint a világ legszebb nője ébred föl. Démon lesz, aki a férfiakat az ujjá köré csavarja. De az ezer dinárosokat nekem kell elégetni, büvös igéi mondása közben. Csodálattevéremt én mind össze négyszáz dinárt kérek.

A csunya leány elhozta a pénzt. A négy száz dinárt a cigányasszony zsebetette, a két ezer dináros elégette. Ez úgy történt, hogy a szobát elsötétítette, gyertyát gyújtott és aztán — mint a vizsgálat során maga is bevallotta — nem a két ezer dináros hanem két hasonló nagyságu papírdarabot tartott följe, amíg a leánynak tényleg helyzetben a földre kellett nézni. A hamu aztán zsebkendőbe szórta a cigánynő és oda adta a leánynak, hogy este dörzsölje be vele az arcát. Természetes, hogy a csunya lány megmaradt annak, ami volt.

Sain Kovács Mária kihallgatásakor azt mondta, hogy csak a buta nők adtak nekét pénzt, mert az okosok nem hallgattak a szavára.

Felfüggesztettek a gyakorlatlótiz aradi ügyvédek

Más városok ügyvédi kamaráihoz hasonlóan most az aradi ügyvédi kamara is kizárta tagjai sorából azokat az ügyvédeket, akik a kamarai illetékek hátralékban vannak. Az aradi ügyvédi kamara válaszmánya az, hogy az indokolással, hogy az eddig kibocsátott fizetési felszólítások eredménytelen maradtak, tíz aradi ügyvédet zárt ki a kamarából és felfüggesztett fel az ügyvédi gyakorlatlót. A kizárt ügyvédek öt-hatezer le kamarai illetékek tartoznak. Valószínű azonban, hogy a kizárt ügyvédek száma még emelkedni fog, mert a kamara elhatározta, hogy amennyiben a hátralékok befizetése nem kezdődik meg, további ügyvédeknek felfüggeszt fel az ügyvédi gyakorlatát.

A nagy kommunistaper hétfőn kezdődik a hadbírószágon

Megírtuk, hogy Balsianu Dimitrie eredet a timisoarai (temesvári) hadbírószágon fűgyészt a fővárosi második hadtest katonai ügyészségének parancsnokává nevezte ki. Balsianu ezredes a fővárosban hétfőn veszi át új hivatalát és ügykörét a helybe hadbírószágon Savaescu ezredes megérkezéséig Bundra András dr. őrnagy, katonai ügyész tölti be. Észterint a hétfőn, szeptember 17-én reggel kezdődő kommunistmonstreperben Bundra András dr. képviselő a vádat. Tekintettel arra, hogy közel hetve vádlottja van a pernek, továbbá százötven tanut is megidéznek, ennél fogva a tárgyalás terem szűknek bizonyul majd, amiért is Pavelescu kapitány névre szóló belépőjegyet állít ki, amelyek azonban csak egyszerű alkalomra szólnak. A pert a hadbírószágon tárgyalótermében, amelyet Nyári szünidő alatt renováltak, tárgyalja Koronatunaként szerepel az ügyben Müller Kálmán, akit most szállítottak át doftanai fegyházból az itteni katonai ügyészség fegyházába. Müller Kálmán emondotta, hogy a doftanai fegyházigazgató embertelenül bánt a politikai foglyokkal ezért az igazságügyminiszter az igazgató főkönyvelőjével együtt felfüggesztette az új igazgató példás bánásmódban részesítő politikai foglyokat.

Czelnai Eszter
legújabb és különleges gyümölcs-
és főzelék konzerváló
tanfolyamára
Str. Seleus 5. sz. alatt lehet
jelentkezni d. e. 10—11-ig és d. u.
3—5-ig. Telefon 15-55.

Huszonnégy halottja van az amerikai nagy sztrájkoknak és ezer letartóztatás történt

Az amerikai textilmunkások nagy sztrájkja tovább tart. Naponta kerül sor újabb összecsapásokra a sztrájkolók és a karhatalom csapatai között. Woonsoke és Saillville városokban a sztrájkolók házaikban barrikadizáltak el magukat és az ablakokból nemcsak különböző tárgyakat dobáltak a rendőrökre, hanem lövöldöztek is.

A sztrájkolók egy nagyobb csapata az egyik téren nyílt támadást intézett a katonaság ellen, amely kivont szurronnal kergette szét a sztrájkolókat. Megállapították, hogy a tüntetők közé állandóan nagy számban vegyülnek

kommunisták is, akik izgatnak és agítálnak. Több kommunistát letartóztattak.

Egyes városokban több textilgyár a nemzeti gárdák védelme alatt újból megkezdte a munkát. Filadelfiában ennek következtében a sztrájkolók száma ötezerrel apadt. New Englandban hat gyár kezdte meg újból a munkát. Newyorki jelentés szerint a sztrájkoknak eddig huszonnégy halottja van.

A legnagyobb zavargások Rhode Islandban voltak, ahol a sztrájkolók valóságos csatát vívtak a karhatalommal.

A katonák és rendőrök közül százan se-

besültek meg. Ugy hírlik, hogy Roosevelt elnöknek elhatározott szándéka, hogy a sztrájkot, ha az hamarosan nem szűnik meg, erővel elfojtja. Rhode Islandba tegnap újabb négyezer nemzeti gárdista érkezett.

Rhode Island kormányzója százezer dolláros kölcsönt vett föl, hogy ebből az összegből újabb rendőröket fogadjon fel a sztrájkolók megrendszabályozására. Mindinkább nyilvánvalóbbá válik, hogy Rhode Islandban a sztrájkzavargások valóságos forradalmi jelleget öltenek, amelyet kommunisták szítanak.

A sztrájk kitérése óta ezernél több egyént letartóztattak.

Mozit akarnak csinálni a színházból mert a Capitol új tetőzete legjobb esetben az év végére készül el és utána még az új berendezésről is gondoskodni kell

Az összes erdélyi városokban megtörtént már a döntés, hogy a színházat melyik szinigazgató kapja meg, csupán a Bánságban nem történt még intézkedés a színház bérbeadására vonatkozólag. Ennek természetes magyarázatát abban találták, hogy

a város vezetősége három millió leít szavazott meg állandó román szintársulat létesítésére

Cinsky Mariora meg is kezdte társulatának szervezését. Egyelőre ugyan főleg csak a segéd- és karszemélyzet sorozására történt kezdeményezés, de úgy gondolták, hogy a szolisták szerződése is még idejében meg fog történni. A nyarat lassankint kiszorítja az őszi és rövidesen mindenütt megnyílnak a színházak kapui, Timisoara (Temesvárott) egyelőre az a helyzet, hogy megközelítően sem lehet tudni, mikor gyulnak ki a rivalda lámpái.

Ezzel a halogatással kapcsolatosan most olyan hírek keringenek a városban, amelyek, ha valóságuk beigazolódnak, méltán keltenek jogos felháborodást. Nem másról volna szó, mint arról, hogy a félszáz millió költséggel felépített téli színházat mozielőadások céljaira használják fel.

A Capitol-mozi bedől, hüvösebb estéken már ma sem igen megy a közönség a mozi kerthelyiségébe és mivel legjobb esetben ez év végére készülhet el a Capitol tetőzete, az a veszély fenyeget, hogy a városi mozik közül csupán a kis Apollóban lehet majd előadásokat tartani. Az addig elszenvedett anyagi veszteség is már milliókra rug és ezt még tetéznék, ha meleg időjárás megszüntével a Capitolban véglegesen be kellene fejezni az előadásokat. Ezért merült fel az az ötlet, hogy

a Capitol újraépítésének befejezéséig a színházban tartanának mozielőadásokat.

A tervről komoly formában beszélnek és ezt azzal indokolják, hogy a városot feltétlenül meg kell kímélni a további anyagi károsodástól, ami azáltal is éri, hogy míg egyrészt a filmkölcsönzőktől nem kap rendezőbb filmeket, másrészt azok ragaszkodnak a már lekötött filmek lejátszásához. Károsodás csak a vá-

rost érheti, mert a legtöbb filmkötés minimális garanciával történt, ami azt jelenti, hogy akármennyi is a mozi bevétele egy bizonyos film után, a kikötött minimális összeget a városnak meg kell fizetni.

Az idő sürget, a filmek sűrűnek, a Capitol tetőzete ezzel szemben a városnak valóságos Luca-széke lesz. Hiszen, ha a tetőzet elkészül, gondoskodni kell új berendezésről is, mert

a székeket a mennyezet leszakadása teljesen tönkre tette és a famózus Steiner-céggel még

Ghibu már sürgeti a várost a piarista-épületek átvételére

Ghibu Onisifor egyetemi tanár, aki — mint ismeretes — megindította a mozgalmat a piaristarend helybeli ingatlanának kisajátítására, újból városunkban tartózkodik. Ghibu megjelent a városházán is, ahol — hír szerint — arra való tekintettel, hogy a bíróság első fokon a kisajátítási végzést jóváhagyta, azt a kivánságát fejezte ki, hogy a város tegye

nines megegyezés arra vonatkozólag, hogy ezeket az ő hibájából tönkrement széksorokat ki fogja pótolni.

A színházból azért akarnak mozit csinálni, ami ellen tiltakozik a város lakossága, melynek millióiból épült ez az aranyos pagoda és tiltakozik különösen az a román közönség, melynek román színházat ígértek, a város erre a célra milliókat adott is és a végén kiderül, hogy mindez azért, hogy a színházból mozi legyen. Ezt kevesebb költséggel is meg lehetett volna csinálni.

meg a lépéseket a piaristarend épületeinek átvételére. A városi vezetőség ezzel az ügyvel különben a legközelebbi napok egyikén tartandó ideiglenes bizottsági ülésén foglalkozik. Előrelátható, hogy a piaristarend az ügynek végső fokon való eldöntése előtt az épületeket

Ausztria területi épsége érdekében megállapodás jött létre Itália és a kisántant között

Bécsi lapok híradása szerint Aloisi báró olasz fődélegátus és a kisántant külügyminiszterei között megállapodás jött létre Ausztria területi épségének fentartása érdekében. Ugy tudják, hogy a megegyezéshez való csatlakozásra felszólítják Németországot is. Abban az esetben,

ha Németország tagadó választ ad, úgy a megállapodáshoz még záradékot fűznek, amelyben az aláíró hatalmak kötelezik magukat, hogy a megállapodás betartását kölcsönösen garantálják és ebben egymást támogatják.

Elkeseredésében a vízbe akarta magát ölni egy asszony, akinek lényét elbocsátották

Szegeden a Tisza hídjáról egy harmincöt év körüli asszony a folyóba vetette magát. A közelben dolgozó munkások csolnakkal utána eveztek és kimentették. Az öngyilkossági kísérlet idején férje az asszony mellett haladt a hidon, azonban nem siethetett mentésére, mert néhány hónapos gyermekét tartotta a

karján, egy másik gyermeket pedig kézenfogva vezetett. Az életunt asszony Némét Ferenéné. A férje Déván volt vasuti pályamunkás, aki a legutóbbi román nyelvvizsgán megbukott és azért elbocsátották állásából. Ehhez hozzájárult az is, hogy állampolgársága nem volt teljesen rendben és így kiutasított-

A mentők szüreti mulatsága

f. évi szeptember hó 15-én, szombat este lesz az erzsébetvárosi „NOVOTNY”-féle vendéglő összes helyiségeiben megtartva.

ták Romániából. Szegedre ment, ahol egy ideig napszámból tartotta fenn családját, később azonban munkanélküli lett és azóta feleségével és négy gyermekével nyomorgott. Ez keserítette el feleségét annyira, hogy el akarta magától dobni az életét.

Dührohamában

kaszával lefejezte saját édesanyját

Megrendítő családi dráma játszódott le a maramures megyei Giulesti községben. Lázár Sándor nemzeti parlamenti képviselő hádirokkant öccse, Lázár Sándoron dühroham vett erőt és kaszával rontott édesanyjának, akinek fejét egy suhintással levágta a testétől. A dühöngő férfiú ezután Mária nevű, saját leánya ellen fordult és mielőtt gyermeke elmenekülhetett volna, átszurta annak mellkasát. Ugy az öregasszony, mint a gyermek a helyszínen meghaltak. Lázár Sándor ekkor az udvarra sietett, ahol leirhatatlan pusztítást vitt véghez a gazdaság állatai között. Amikor bátyja, Lázár Vazul, volt maramures megyei prefektus hazaérkezett, édesanyja megcsönkített holttestének láttára sirögörcsöket kapott. A nemzeti parlamenti végrehajtó bizottságának fővárosi ülésén résztvevő Lázár Illés drt táviratilag értesítették a borzalmas családi drámáról. A vérengző örült férfiú a csendőrök láncokkal megkötözték és a csendőrségre kísérték.

Felakasztotta magát mert ellopták az utolsó pénzt

Megrendítő öngyilkosság történt a Delta melletti Omor községben, ahol Veselici Pál ötvenegy éves gazda a kocsiszínben felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Veselici Pál spekuláció következtében vagyona nagy részét elveszítette és ezért az utóbbi időben már háziállatait is eladta, hogy pénzhez jusson. Két nap előtt a dettai vásáron egy tehenét és két malacát adta el és mintegy hater ezer leiel hazafelé indult. Utközben az országuton megismerkedett egy gazdakülsejű férfivel, aki állítása szerint Dentára való. A két férfi betért egy csárdába, ahol csendben iddógtáltak, majd Veselici tovább folytatta utját. Már messze járt, amikor észrevette, hogy pénze eltűnt a zsebéből. Rélműlten Dentára sietett és jelentést tett az ismeretlen férfi ellen, aki ellopta a pénzt. A gazda azután hazament és kétségbeesésében felakasztotta magát. A dettai csendőrség keresi azt a férfit, aki a gazda pénzét elvitte.

Hallo Diak!
Töltötölön saját a neved,
Legyha Fenyő cígnél veszed.
Ugyanott vásárolod táskad
Nem találod sehol másat.

LIBRĂRIE ȘI PĂPETERIE
STEFAN FENYŐ
TIMIȘOARA I. STR. ALBA-IULIA

HIREK

Előfizetési árak:

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750—lei. Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 leit fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő. Magyarországi nyugdíjasok havonta 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengőt fizetnek.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-69 vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvarer Zeitung” nyomda nyomása.

Teológiai vita

Egy négy-öt esztendő kislány a „Freulein”-nek nevezett háztartási alkalmazott kezébe akasztva sétál az utcán. A kicsi abban a korban van, amikor a gyermekek fejlődési értelme nem elégzik meg a látottak s hallottak elraktározásával, hanem kezdi kutatni a miért-eket. Eppen előttem topognak. A kislány folyton kérdez.

— Freulein, — veti fel a kérdést, — hol csinálják a földet?

— A földet nem csinálják, a földet a jó Istenke teremtette.

— Hogy teremtette?

A Freulein-on látszik, örül, hogy jó kiadós témát kapott, amelyről sokáig beszélhet s elkezd mondani a világ teremtésének a történetét. Hogy először nem volt még ember, csak víz és sötétség, de a jó Isten megparancsolta, hogy legyen világosság s világos lett. Azután azt parancsolta, hogy a vízben legyen föld, s lett a föld.

A kislány itt megszakítja az előadást.

— Angyalok voltak már? — kérdezi ártatlanul.

— Nem, még nem voltak sem angyalok, sem emberek.

— Hát akkor kinek parancsolt a jó Istenke?

A Freulein izzadni kezd. Próbálja megmagyarázni, hogy mi az teremteni. A kicsi azonban nem érti, ellenben választ kíván arra, hogy kinek is parancsolt a jó Istenke... A kisasszony vagy a teológusban, vagy a magyarázás tudományában gyöngye... Nem tudja megértetni, amit a kislány tudni akar. Mi telhetik hát egyéb tőle, türelmetlen lesz, rángatni kezdi kis tanítványát, akinél eltört a mécses...

— Majd én megmondom a jó Istennek, hogy azt is parancsolja meg, hogy te ne rángasd a karom, mert akkor fáj, — mondja pityegve.

Ebbe a Freulein is belenyugszik. Csak a magának ne szóljon a kicsike, akkor minden rendben van.

— Pacha püspök őszi bérmautja. Pacha Ágoston megyés püspök ma délután Caransebesre utazik, hogy az ottani esperesi kerületben megkezdje őszi bérmautját.

— Papen elfoglalja bécsi állását. Berlini hivatalos helyen megcáfolják azt a hírt, hogy P a p e n nem foglalja el a bécsi német követi állást. Papen a jövő héten Bécsbe érkezik és átveszi a követség vezetését.

— Constantában megszünt az ostrom-állapot. Ma jelenik meg a belügyminiszter rendelete, amely az ostromállapotnak Constanta városban való megszüntetéséről szól.

— Az albán király törökországi látogatása. A h m e d Z o g u albán király a közel jövőben ellátogat Törökország fővárosába, Ankarába. Látogatásának napja még bizonytalan, de a látogatásról szóló hírt megerősítik Ankarából is. Azt hiszik, hogy Zogu király ankarai látogatásának eredménye lesz Albánia csatlakozása a balkáni paktumhoz.

— A főváros éjszakai életét tanulmányozta. Néhány órán keresztül a fővárosban tartózkodott Willy Rogers amerikai újságíró és humorista, aki az Egyesült Államok elnökjelöltje is volt, de Roosevelttel érdeklődésben a jelöltségről visszalépett. Rogers az éjszakai életet tanulmányozta Bucurestiben és több mozit, valamint színházat látogatott meg. Tegnap reggel repülőgépen tovább folytatta utját.

— Jótékonycélú szüreti multság. A kisántant államok Lengyelország bevonásával szeptember 27-én Károly király fővédnöksége alatt a fővárosban lovasversenyt rendeznek. A verseny győztesei részére értékes díjakat tűztek ki.

— Szerencsétlenség a Dunán. Különös szerencsétlenség történt a Dunán három bárkával. A bárkák fával és oltatlan mésszel voltak megrakodva. Hajózás közben vihar tört ki és a szél által felkavart hullámok becsaptak a hajó belsejébe. A víztől a mész forni kezdett, mire a bárkákon levő emberek között pánik támadt és valamennyien a Dunába ugrottak. A közelben levő hajók kimentették őket, de két ember a mentésre siető hajó csavarjától súlyosan megsérült és kórházba kellett őket szállítani.

— Kezdődő üttérélmeseződésnél reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet vagy alhali pangást mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. A gyakorlati orvos tudomány vezető személyiségei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan sokra, mert ez a változás éveiben is gyorsan és rendkívül enyhén módos szabályozza a szervezetet oly igen fontos gyomor- és bélműködést.

— Gyujtogatóg verebek. Newyorkból jelentik: Az amerikai Railway Fire Protecting Association minap közzétett üzleti jelentésében azt az érdekes megállapítást teszi, hogy több épület- és erdőtüzet verebek okoztak. Szeptember 1-én látta meg, mondja a jelentés, hogy a verebek felcsipik csőrüikkel a még izzón eldobbott cigarettacsutkákat és fészükbe viszik. Többször látták, hogy a veréb fészékéből füst csap föl, sőt egyes fészkek lánggal ki is gyulladtak. Ha a veréb még atközben megérzi a cigarettacsutka hőségét, kiejti a csutkát a csőréből s a véletlentől függ, hogy az hová esik. A jelentés szerint kétségbevonhatatlanul megállapították, hogy egy nagy rockwoodi moztüzet verebek okoztak.

— Nyílt piacon tilos kenyéret árusítani. Jugoszláviában rendelet jelent meg, amely a kenyérnek a nyílt piacokon való árusítását közegészségügyi okokból eltiltja. Jugoszlávia területén ezentel kenyéret csakis zárt helyiségben lehet árusítani. Nagyon üdvös volna, ha a jugoszláviai példát nálunk is követnék.

— Vihar a tengeren. Constantai jelentés szerint a Fekete-tengeren óriási vihar tombol. A vihar számos hajót a nyílt tengeren ért el és ezek csak hosszas küzdelem után tudtak biztos révbe futni. Az egyik yachtot a vihar Balic és Constanta között lepte meg. A hatalmas hullámok játékszerként dobálták a yachtot, amely atközben több bárkával összeütközött és azokat elsüllyesztette. A yacht legénysége megfeszített erővel védekezett a vihar ellen és több órai hányódás után befutott a Mangalia kikötőbe. A yacht erősen megrongálódott.

— Vége a bírósági szünetnek. A hadbíróságon most ért véget a nyári szünet és Apostolescuzredes elnöke alatt tegnap már megkezdődtek a rendes tárgyalások. Ma ér véget a nyári szünet a törvényszéken és az ítélőtáblánál is, ahol ma már az összes szekciók megkezdik működésüket. A járásbíróságon a szünet csak október elsején ér véget és addig a bíróság semmiféle ügyet nem tárgyal.

— Jótékonycélú szüreti multság. A tavasszal alakult meg a Magyar Párt második kerületi szőlőbeli tagozata, amely igen fiatal tagozat, amely R á c z András vezetése alatt áll, most újból a nyilvánosság elé lép. Holnap, vasárnap délután négy órai kezdettel a P e t ő f i-csárdában nagy szüreti multságot rendez, amely iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg. A multság jövedelmét jótékony célra fordítják.

— Betörés miatt példásan elítélt katonája. A hadbíróság tegnap Apostolescuzredes elnöke alatt itélkezett Bl a s e k Valentin vadászrezdébéli közlegény felett, akit betörésért és lopásért négy évi börtönrre ítéltek, míg P o t o c a n Iosif helybeli közlegényt szökés miatt hat hónapra fogházzal sújtott.

* Magyar szülők! Az állami magyar tannyelvű leánygimnázium I. osztályába még felvehető néhány IV. elemi végzett, magyar leányövendék. Beírás minden nap 11—12-ig a siketéma intézetben jobbra. Beírási díj 120 lei, tandíj havonként 100 lei.

— A pénzhamisító doktor bűnügye. R e y s e r Lajos dr. és társai pénzhamisítási perének tárgyalását — amelyről tegnap számbanban írtunk — a nagybecskereki törvényszék szeptember 24-re halasztotta el.

— Levette magát a nyolcadik emeletről. Chicagóban L a u f e r Berthold, ismert amerikai antropológus, nyolcadik emeleti lakásának ablakából levette magát és azonnal meghalt. Az ötvenkilenc esztendő tudós tettét idegösszeomlása miatt követte el.

Jól lát a gyermeke?

Vizsgálta meg szemét! Ha szemüvegre volna szüksége, úgy csak tartóssat vásároljon

Kecskeeméttől
I., Bulev. I. G. Duca 2.

* Analfabeta tanfolyam a Magyar Házban. A Magyar Leánytagozat október 1-én ismét megkezdte analfabeta tanfolyamát. Mindazok a felnőttek és gyermekek, akik írni olvasni nem tudnak, jelentkezzenek a Leánytagozat egyesületi helyiségében, Magyar Ház, földszint, minden kedden 6—7 óra között, ahol közelebbit megtudhatnak. A tanfolyam ingyenes.

— Hét német golyó ölte meg. Bécsi jelentés szerint a bajor határon levő Ackersattal közelében tegnap megtalálták a szeptember 7-én elütt Wieser határőr holttestét. Megállapították, hogy a határőr hét lövéssel ölték meg. A testében talált golyók német eredetűek.

Fasor Szanatórium

Budapest VII. ker., Vilma királynő-ut 9. Telefon 31-5-26

Sebészet, belgyógyászat, szülészet, nőgyógyászat, ideggyógyászat. Olcsóbb mint bármely klinika vagy kórház különosztójában.

Napi ellátási díj tíz pengőtől

Kórházi pauszárak idegbetegek esetében, továbbá szüléseknél

— A Szent Kereszt felmagasztaltatása. Vasárnap, e hó 16-án, a Szent Kereszt felmagasztaltatása ünnepének estéjén, a negyedik kerületi római katolikus plébániatemplom mellett elemi iskolák homlokzatán kigyulnak az embermagasságú feszület körül a villanylámpák. Est 8 és 9 óra között az egyházi énekkar az iskolaépület tetején egyházi énekeket fog előadni.

— Ragályos betegségek jelentkeznek. Braila megyében az utóbbi napokban difteria- és vörhenyjárvány ütötte fel fejét ezenkívül pedig számosan lépfenében betegedtek meg. A súlyos lefolyású betegségek leküzdésére a hatóságok minden óvintézkedést megtettek. Ragályos betegségek nyugtalanítják Lapusna megyelakosságát is, ahol tifusz lépett fel.

— Bünszövetkezet gyujtogatja a hajókat. A Panama köztársaságban levő Christobal kikötőben a Cassel nevű német teherhajó, amely Peruból áruva megrakva érkezett, kigyulladt. A tűz a hajó szénraktárában támadt. Ez immár a negyedik hajó, amely rövid időn belül a kikötőben kigyulladt. Azt hiszik, hogy a kikötőben bünszövetkezet működik, amelynek tagjai az érkező hajók ellen merényleteket követnek el.

— Lángban álló utcasor. Veszedelem tüzvész támadt tegnap a Chisinau melletti Tipala községben. Az erős szélben lángok gyorsan terjedtek és a falu lakossága nem tudott a tüzzel megbirkózni. A lángok egész utcasort elhamvasztottak. A mentési munkálatoknál az egyik gazdólyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány órai szenvedés után meghalt. A tüznek csak az esti órákban tudtak gátat vetni.

Iskolatáskák
Irattáskák
rendkívül választékban.
Olcsó árak!
FEUER b ő r á r u ü z e m
I., Mercy-utca 5

— Fiatalasszonyok, menyasszonyok és leányok figyelmébe! P a á l R ó z s i, okleveles szakács és cukrász, tegnap tartotta meg második főzőbuzontatóját nagyszerű sikerrel. A hölgyközönség ismét zsufolásig megcölötte a M e d n y á n s z k y-vendéglo fedett nyári helyiségét és mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel figyelte Paál Rózsmunkáját. A tegnap délutáni bemutatón egy orosztójas előtételt készített el Paál Rózsa, amely egy külső dekoratív kiállításávmint izletességével a legelső asztaloknak is díszére vált volna. Városunk hölgyei lelke érdeklődést tanusitanak a főző és cukrász kurzus iránt, amelyet hétfőn, e hó 17-én délután 4 órakor nyit meg ugyancsak a Strad Ungureanu (Városház-utcában) levő Mednyánszky-féle vendégloben. A háromhetes főző és cukrászati tanfolyam alatt az összes meleg, hideg ételek, valamint torták, édes sütemények, krémek készítését a legújabb külföldi módszer szerint elsajátíthatják kurzus hallgatói. A három hetes kurzus díj 400 lei. Beiratkozni minden nap lehet délután 3—4 óra között, vagy 6 óra után Mednyánszky-féle vendégloben.

* A meghódított élet. Lelkes, szenvedélyes és fantaszta embereket rajzol Virgil Brocchi, ez a lelkes, szenvedélyes író, aki félig szentek és félig örültek, de törhetetlenül mennek a maguk hitének lobogója alatt Virgilio Brocchi-t a legmagasabb ideális, a legnemesebb humanizmus fűti: e t kintetben Barbussevel vetélkedik. A „Meghódított élet” (Il Posto nel Mondo) Brocchi regénye, Komor Zoltán kitűnő fordításában, remek fehér papíron, Athanaeu kiadásában, 330 oldalon, egész vászonkötésben, 90.— lei minden könyvkereskedésben vagy L e p a g e n á l Cluj (Kolozsvár). Kéje az Athenaeum újdonságok jegyzékét.

SZEPTEMBER VÉGÉN LESZNEK A TERETTSÉGI VIZSGÁK. A közoktatási miniszter értesítette a kerületi tanfelügyelőket, hogy készítsenek pontos kiértékelést azon jelöltekről, akik az idei őszi érettségire jelentkeztek, mert ezeknek ma szerint állítják össze az országban működő bizottságokat. Az őszi érettségi vizsgákra szeptember huszonötödike után kerül a sor.

A király jó munkát kívánt a csereszneknek. Károly király, Miklós herceg és a kormány tagjainak jelenlétében fényes külsőségek közepette fejezték be Breazaban a cserkészszervezői munkakészítési tanfolyamot. A király, miniszterelnök, valamint a kormány egyes tagjai köszönetüket fejezték ki a nulescu tábornoknak, a cserkészek vezetőjének a szép eredményért. A helyet a cserkésznevelés terén ért el. A király jó munkát kívánt azoknak, akik a jövőben együtt működnek az ifjúság nevelése körül.

Időjárás. Tegnap a hőmérséklet derült mellett emelkedett. A hőmérséklet déli irányban 26 fok volt. A meteorológiai intézet jelenti: Északi, keleti és északkeleti áramlás mellett csekély felhősödés várható, a hőmérséklet lényeges változása nélkül.

Kabaréelőadás és szüreti multság. A Sidorfi (ujszabadfalui) József asztalos vasárnap, szeptember 16-án délután hat órai kezdettel szenzációs kabaréelőadást rendez. A kitűnően összeállított műsor szereplői: Pintér Mariska, Popa Anu, Tuskán Aranka, Doktor M., Koch J., Prodi T., Molnár J., Popa A. Tuskán L. A rendezést Tóth Ferenc látja el. Az asztalos és a kabaréelőadás után este kelencsai kezdettel nagyszabású szüreti multságot is rendez, amelyre ezúton is meghívja a közönséget. A rendezvények tiszta jövedelét szegény gyermekek felruházására fordítják.

Megkegyelmeztek egy osztrák haraitéltnek. A bécsi statáriális bíróság tegnap ítélt meg Deutschenberg nádörörmester felett, aki ellen az a vád, hogy az osztrák nemzeti szocialista pártban vezető szerepe volt és a július 25-i puccs idején tényleges részt vett a cellári hivatal megostromlásában. A statáriális bíróság Deutschenberget köztudott halálra ítélte. Miklós szövetségi elnök kegyelmet adott és a halálra ítélet életfogytiglan tartó fegyházbüntetésre változtatta át.

Megbokrosodtak a lovak. Nagy riadalmat keltett Lugoj utcáján az a szerencsétlenség, amely könnyen végetessé válhatott volna. Klein Rezsóné kocsjáról ugyanis letlenül egy benzinhordó leesett, mire a lovak megvadulva futásnak eredtek. A kocsin egy öt éves kisfiú volt csak és amikor megbokrosodott lovak az utca egyik karúlatánál befordultak, a kocsi nekiütött a sarki ház falának. Azonban a gyermekeknek nem történt semmi baja.

Román államkötvényhamisítókát ítélt el Pesten. Néhány nap előtt jelentették, hogy a budapesti törvényszék román államkötvények hamisítása ügyében kilenc vádlott ellen kezdte meg a peresítést. A törvényszék beigazoltnak találta, hogy a vádlottak két román állampolgár felbujtására ötezer leies kötvényeket hamisítottak és azért négy vádlottat egyenként nyolc hónapi, két vádlottat egyenként hat hónapi, egy vádlottat három hónapi és egy vádlottat hat hónapi fegyházra ítélt, egyet pedig mentett.

Mihály nagyvajda a szegényekért. Mihály nagyvajda petroseni (petrosényi) látogatása alkalmával a munkanélküliek és szegények segélyezésére huszezer leit adományozott. A segélyösszeg szétosztásával a nagyvajda a vármegyei prefektust bizta meg.

Mária anyakirályné londoni látogatása. Mária anyakirályné Ileana főhercegnő társaságában néhány nap múlva Londonba utazik, ahol több héten át marad. Mária anyakirályné és leánya az angol királyi pár vendége lesz.

Pereg tovább a Skoda-film. A fővárosban szombaton Pop Valér elnöklelte alatt újból összeül a Skoda-ügy kivizsgálására kiküldött parlamenti bizottság. A bizottság kihallgatja Cihosky tábornok volt hadügyminisztert is, aki a Skoda-műveknél történt hadfelszerelési megrendelésekre vonatkozólag fog nyilatkozni. A bizottság azután foglalkozik majd a sok port felvert jegyzőkönyvhamisítással, amelyre vonatkozólag a katonai ügyészség már vizsgálatot tartott.

Nyolcvan éves életunt. Bocsa Mária nyolcvan esztendőös manasturi (monostori) matróna háza mellett istállójában felakasztotta magát. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség volt.

Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában ma, szeptember 15-én kezdődik meg újra a tanítás. Felvételre jelentkezni Metianu (Közszegi) utca 14 szám alatt lehet. (Telefonszám 11-60.)

Folyik a vizsgálat Dumitrescu tábornok ügyében. Az a vizsgálat, amely Dumitrescu tábornok, volt csendőrségi főparancsnok visszaéléseinek kiderítése érdekében megindult, a fővárosi hadbírósa ügyészsége előtt nagy lépésekkel halad előre. Tegnap kihallgatták Negoescu és Nicolescu csendőrszázadosokat. Valószínű, hogy a legközelebbi napokban Dumitrescu tábornok kihallgatására kerül a sor.

Elhunyt magyar tudós. Budapestről jelentik, hogy Farkas Géza egyetemi tanár, az élettani intézet igazgatója, európai hírű tudós, meghalt.

Gyilkos gránát. Dunaföldváron Sebők György kigazda gyermekei a mezőn egy háborúból visszamaradt gránátot találtak. A gránát, amellyel játszadoztak, felrobbant és az egyik gyermeket azonnal megölte, kettőt pedig halálra sebesített. Egy asszony, aki éppen arra járt, könnyebb sérüléseket szenvedett.

Elrabolták vagy önként ment? Fiatal asszony jelent meg néhány nap előtt az oradeai (nagyvárad) rendőrségen, ahol feljelentést tett ismeretlen egyének ellen, akik 17 éves, B. K. nevű hugát tudomás szerint Timisoara (Temesvárra) hurcolták. A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során megállapították, hogy a csinos leányt egy Tms jelzésű gépkocsin látták utazni Oradea (Nagyvárad) utcáin három fiatalemberrel. A rendőrség folytatja a nyomozást abban az irányban, hogy a fiatalemberek a leányt akarata ellenére vitték-e el, vagy sem.

Csőkönyös öngyilkos. Murariu Mária huszonnyolc éves lugoji cselédeleány öngyilkossági szándékból nagy mennyiségű kőszódaoldatot ivott. A mentők reménytelen állapotban a lugoji kórházba szállították. Tettét nyomora miatt követte el. A cselédeleánynak ez már a második kísérlete volt, első ízben a torokát vágta át, akkor azonban sikerült életét megmenteni.

Tatarescu miniszterelnök a királynál. Tatarescu miniszterelnök tegnap délelőtt tizenegy órakor Sinajába érkezett. A pályaudvaron Dinu Cesiannu párisi román követ és Svetescu megyei prefektus fogadták. Tizenkét órakor a miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a királynál, aki villásreggelin is vendégül látta. Délután a király elnöklése alatt a Foisor-kastélyban az ifjúság fizikai nevelésére alakított bizottság ülést tartott.

Néhai Cosma Aurél dr. emléke. A második kerületi román székesegyházban tegnap délelőtt tartották meg a gyászistentiszteletet a három év előtt elhunyt Cosma Aurél dr. volt miniszter lelki üdvéért. A gyászünnepségen ifj. Cosma Aurél dr. képviselő és Ardelean Constantin igazgatóval az élén a család, valamint nagyszámú előkelő közönség vett részt. A gyászistentiszteletet Bocsiannu diakonus segédletével Golumba Traian plébános celebrálta. A gyászünnepség kegyeletes hangulatban az elhunyt iránti bensőséges megemlékezéssel folyt le.

Autó halálra gázolt egy pincért. A fővárosban tegnap halálos gépkocsiszerencsétlenség történt. Az egyik gépkocsi a forgalmas utvonalon elütötte Ungureanu Ilie pincért, aki halálos sérüléseket szenvedett. A gázoló soffitort letartóztatták.

Az angol nép akarata. A londoni Daily Express az angol birodalom külpolitikájával kapcsolatban népszavazást rendezett. Általános vélemény, hogy Anglia helyesen tenné, ha az Európától való merev elzárkózás politikáját folytatná. Az angol lap által feltett kérdésre a nép minden rétegéből kapott választ és így a népszavazás eredményét az angol népkarát megnyilvánulásának lehet tekinteni.

Husz aszpirint vett be. Teodor Liviu husz éves tisztviselő husz aszpirin tablettát vett be öngyilkossági szándékból. A mentők beszállították a kózkórházba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Az amerikai fegyverkezési botrány vizsgálatának lefolytatásával megbízott bizottság elnöke bejelentette, hogy olyan adatok vannak a birtokában, amelyekből kitűnik, hogy Kina az elmúlt évben tizemillió dollár értékben vásárolt fegyvereket, ágyukat és repülőgépeket. Ezt a pénzt Amerika eredetileg azzal a céllal kölcsönözte Kinának, hogy azon az éhhalállal fenyegetett lakosság részére búzát vásároljanak. Kina a kölcsönt fel is vette, azonban ezt fegyverkezésre fordították.

Kiütözik a jugoszláv-olasz ellentét. A szeptember 16-án Belgrádban kezdődő nemzetközi kereskedelmi konferenciával kapcsolatban érdekes eset történt. A konferenciára utazó olasz delegáció ugyanis Velencéből azt a parancsot kapta, hogy újabb utasításig nyomban szakítsa meg útját. Ezt a rendelkezést azzal magyarázzák, hogy a jugoszláv sajtó különös magatartást tanúsított az olaszokkal szemben és az olasz kormány ezzel a gesztussal akar nem tetszésének kifejezést adni.

Robbanás a bányában. A felsőausztriai Hindenburg bányatelepen robbanás történt. Tizenhat bányász halálos sérülésekkel sikerült kimenteni, kettő pedig eltűnt. Attól tartanak, hogy ezek a beomlott bányában rekedtek.

JELENTKEZETT AZ OROSZ CARI CSALÁD MÁSODIK LEÁNYA. Belgrádban két nap előtt megjelent egy Krakovszki Natália nevű asszony, aki azt állítja magáról, hogy voltaképpen Tatjana hercegnő, a meggyilkolt cári család második leánya. A hatóságok az állítást kételkedve fogadják. Elhatározták, hogy az állítólagos hercegnővel, aki megmeneküléséről a fantáziával határos történetet mondott el, több orosz emigránst szembesítenek, akik Tatjana hercegnőt ismerték.

Francia-román kereskedelmi egyezmény. A hivatalos lap közli a francia és román kormányok között augusztus tizenegyedikén létrejött kereskedelmi és fizetési egyezményt. Abban az esetben, ha a szerződő felek bármelyike is az egyezményt nem mondja fel, az automatikusan újabb három hónapra érvénybe lép.

Új folyóirat Erdélyben. Erdély magyar irodalmi bércein új friss forrás fakadt. Vízét, a magyar írást minden kultúrzsomjias olvasónak meg kell izlelnie. A frissen szedett szőlő zamatos nedvével együtt ez az új sajtótermék, a „Haladás” is a közönség asztalára kerül izléses, modern képes címlappal, bőséges tartalommal, melyből megemlítjük: Szántó György vezércikkét, Körmenyi Ferenc novelláját, Bárd Oszkár és Erdélyi Ágnes verseit, Liebermann Béla párisi riportját, Molter Károly humoros történetét, Firdusi perzsa költő fantáziáját, Faragó Juci finom írását, M. Maur fiatal román író hangulatos munkáját Guttman Jenő fordításában és Gerey Miklós novelláját. A nívó tartalmu lapot ezenkívül még több szórakoztató apró rovat, portré, cikkek, képek, rajzok, stb. tartják. Bizony, hogy a „Haladás” rövid időn belül olyan kedvelt folyóirata lesz az olvasóközönségnek, hogy sehol nem fog hiányozni, ahol egy szórakoztató, művelt jobárra van szükség. A nagy formátumu lap ára példányonként 12 lei. Kapható minden újságárusnál. Előfizetés egy évre 300.—, félévre 150.—, negyedévre 75.— lei. Megjelenik havonta kétszer.

Ki a szerencsés nyerő? Megirtuk, hogy kihúzták az állami osztálysorsjáték nyolc millió leies főnyereményét. A nyerő szám körül azonban ellentétes jelentés folytán bizonytalanság támadt, míg tegnap délelőtt kitűnt, hogy a tekintélyes összeget az 59.218 számú sorsjegy nyerte. Az egyik nyolcad tulajdonosa timisoarai lakos, aki a nyerő számú sorsjegyet Turnseverinben vásárolta. A szerencsés nyerőt állítólag a Kleinek között kell keresni. Timisoarán számos Klein él, és sokan abból a tényből, hogy a sorsjegyet, amely 900.000 leit ér, idegen városban vásárolta, arra következtetnek, hogy a szerencsés Klein esetleg a kereskedelmi utazók köréből való.

Gilgi: egy lány a sok közül. Megindítottabb, igazabb és maibb szerelmi regényt nem írtak még, mint Irmgard Keun Gilgije. Ezer oldalról közelíti meg az irónő külsőleg könnyű életű, de belülről nehéz problémákkal vívódó hősnőjét és Gilgiben magukra ismernek a mai lányok, akiknek mindegyike egy a sok közül. Irmgard Keunak világszenzációt jelentő új regénye az Athenaeum kétpengős regénysorozatában jelent meg. Egyébként 3—400 oldal. Pompás kiállításban, fehér papíron, díszes vászonkötésben, kötetenként 60 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj (Kolozsvár). Kérje a 35 kötetes sorozat prospektusát.

Mozi

Szombat, szeptember 15.

Apollo-mozi: A cárevics.
Capitol-mozi: A cárevics.

Szeptember 16-án
délután 6 órakor

Táncdélután a Magyar Házban
a Fox-jazz közreműködésével

Közgazdaság

Az árubehozatalhoz szükséges devizát az importőr a belföldi piacon exportortól szerzi be

A Nemzeti Bank új intézkedést tervez a külföldi fizetési kötelezettségek elé háruló akadályok leküzdésére. Ezek szerint a Nemzeti Bank azt tervezi, hogy a jövőben nem engedélyez devizákat az árubehozatalra. Az importőrök a szükséges devizákat a belföldi piacon az exportortól fogják megszerezni, akik azonban a kivitt áru fejében kapott devizák harminc százalékát a Nemzeti Banknak lesznek kötelesek átadni. Ezzel a harminc százalékkal a bank a devizataralékot

fogja növelni, amely a külföldi adósságok fizetését fogja szolgálni. Az ipar és a román importőrök érdeklődéssel várják a kormánynak újabb rendelkezéseit, amelyek egyben tisztázni fogják a behozatal és a kivitel kérdését. Ezek az intézkedések igen sürgősek, mert egyes gyárak éppen a jelenlegi nehézségek miatt csak kevés nyersanyaggal rendelkeznek, s ha ezt idejében pótolni nem tudják, úgy a belföldi ipar teljesítőképességének nagy kárára lesz.

Háromszáz bányási gyümölcstermelő legszebb gyümölcsei mutatkoznak be a Skudier-park pavillonjában

Szóló szőlő, beszélő barack, kacagó körte, csörgő dió, mosolygó alma, gömbölyded gesztenye sokféle fajtája kelletti magát virággal díszített polcokon. Temes megye gyümölcstermelése mutatkozik be a Scudier-park tágas pavillonjában a nézőnek. Rengeteg gazdagság van itt kellemes illatban, szívarványos színben, minőségben. Szükség volt erre a kiállításra, hogy ország-világ előtt tanúságot tegyünk róla: a Bányás nemcsak dúsgabonatermő föld, nemcsak buzájáról híres, hanem rengeteg izletes, gyönyörű, nemes gyümölcsöt is termel. Egy hétig marad nyitva ez a kiállítás, amelyen közel háromszáz gyümölcstermelő állította ki munkájának legszebb eredményeit.

Országszerte tegnap kezdődtek meg minden megye területén a gyümölcstermelés propagálása érdekében Manolescu-Strunga földmivelésügyi ál-

lamtitkár kezdeményezésére a gyümölcskiállítások. A temesmegyei kiállítás megnyitására számos előkelőség és nagyszámu érdeklődő sereglett össze. Bogdan Cornel agrár tanácsos üdvözölte Nistor Dimitrie dr. prefektust és a jelenvoltakat. Beszélte a gyümölcstermelés fontosságáról és vázolta a megye gyümölcstermelését. Elmondotta, hogy Temes megyében 18.600 hold szőlő, 884.800 szilva, 100.000 cseresznye, 90.000 dió, 68.000 körte, 117.000 alma, 50.000 meggy és 50.000 barackfa van. Nistor Dimitrie dr. vármegyei prefektus méltatta a gyümölcstermelés fontosságát és nemzetgazdasági jelentőségét.

A gyümölcskiállítás egy héten keresztül marad nyitva. A legszebb gyümölcsfajok díjazása vasárnap délelőtt megy végbe. A kiállítás kertészeti díszítését Demetrocici Mihály városi kertészeti igazgató végezte.

A világ összes parlamentjeinek képviselői vasárnap nemzetközi kereskedelmi kongresszusra ülnek össze Belgrádban

Holnap, vasárnap kezdődik meg Belgrádban a tizenkilencedik nemzetközi kereskedelmi kongresszus, amelyen a világ összes parlamentjeinek képviselői résztvesznek. A kongresszus Európa gazdasági újjáépítésével fog foglalkozni. Az általános előadó Flandin Pierre, volt francia miniszter lesz. A konferencia foglalkozni fog a regionális szerződésekkel, főképpen a közép-európai szerződésekkel, a dunai államok és a balkán paktummal, valamint a skandináv államok és balti ántánt helyzetével is. A szerződések román előadója Cosma Aurél dr. temesi képviselő, aki az utód-államok együttműködésére vonatkozó javaslatot a konferencia elé terjeszti és minden oldalról, főképpen román szempontok tekintetében, megvilágítja. A konferenciának még Serban Mihai, volt kisebbségi miniszter is előadója, aki a falusi lakosság vásárlóerejének növelésére vonatkozólag fog indítványokat előterjeszteni. Ezenkívül napirenden szerepel a közmunkák megszervezése, a pénz stabilizációjának szükségessége, valamint más fontos kérdések is. A konferencia szeptember 22-ig ülésezik. A román delegációt Savena Nicolae,

a kamara elnöke vezeti és annak ifj. Cosma Aurél dr. és Serban Mihai volt miniszteren kívül még két képviselő, valamint négy szenátor lesznek tagjai. A delegáció ma reggel utazik el Bucurestiből.

Árverési hirdetés

Különböző lakberendezési tárgyak, mint butorok, uriszoba, börgarnitúra, szalóngarnitúra, Biedermeyer fotólok és székek, antique secretair, zongora, pianino, harmonium, gramofon 90 lemezzel, hangszerek, tükrök, szőnyegek, antique óra és különböző régiségek, bronzok, márványok, — olajfestmények a bizománybaadók kívánságára önkéntes

árverésen eladatnak 1934. évi szeptember hó 22.

napján d. u. 4 órai kezdettel a

„BELGIANA“ üzletben

és raktárában, Timișoara-Cetate, Str. Eminescu (Zápolya-utca) 6 alatt.

Telefon 22-80

Az árverés napjaig is a fenti tárgyak igen jutányos áron eladók.

A gyümölcslák telepítése terén fontos tudnivalókkal szolgál a budapesti őszi mezőgazdasági kiállításon a faiskolák csoportja

Budapesten megkezdődtek az őszi mezőgazdasági kiállítás előkészítési munkálatai. Az őszi bemutatónak egyik legnagyobb érdeklődéssel várt csoportja a faiskolák felvonulása lesz. Minden termelőnek, aki gyümölcslák akar telepíteni, érdekében áll tehát, hogy a kiállítás tanulmányait közvetlenül tanulmányozza és a kiállítás e részben nemcsak a magyarországi termelőknek, hanem a szomszéd országok termelőinek is irányítással szolgál, mert hiszen a nagy arányban folyó osztrák, csehszlovák, román, így erdélyi és bányási gyümölcstelepítések érdekelt gazdái is meglehetősen tájékozatlanul állanak ezzel a fontos kérdéssel szemben. A budapesti őszi mezőgazdasági kiállítá-

tás, minthogy időpontja éppen összeesik az ültetési évad kezdetével, kitűnő alkalmat nyújt, hogy mindazok, akik telepítést terveznek, személyesen győződjenek meg a faanyagról és tájékozhatasságot azokról a biztosítékokról, amiket a helyes telepítés nyújt. A kiállítás felmutat mindazokat a fontos terményeket, amelyek összebeérnek, de különös súlyt helyeznek arra is, hogy bemutassák a nagy facemete-termelés eredményeit, ebből a célból szerepelnek a kiállítás önálló csoport gyanánt a faiskolák. Ezen gondoskodnak arról, hogy az érdeklődő közönség valóban hozzájuthasson a kellő felvilágosításokhoz és minden tudnivalóról tájékozódhassék.

Olcsó gyümölcsárak mellett a nyári termés kezd drágulni a piacon

A tegnapi hetipiacon a tojás ára még mindig 1.30—1.50 lei volt. A vaj szintén megdrágult. A teavaj kilója 70 lei, de 60, sőt 55 leiert is lehet vásárolni friss vaját. A paradicsom szintén kezd eltűnni a piacról és ezért az ára is kétszeresére emelkedett, mert az eddigi 2 leies kilónkénti árral szemben már 4—5 leiert adták tegnap. Eltenni való apró uborka száza 25—30 lei. Zsenge kukorica két cső egy lei, burgonya 1.50, vöröshagyma 3, gomba 25, alma 5—7, szőlő 6—12, őszibarack 5—10, besztercei szilva 5—7, körte 10—12, akácmez 30, virágméz 26

lei kilónkénti árban. A halas sátrak felkeltek árban és tekintettel a péntek napra, igen nagy kelendőségre örvendtek. Harcsa 40—60, süllő 60, élő ponty 35—40, tok fejnélkül 70, sós hal 25 lei kilónkénti árban kelt el. A libacomb libaaprólék 15, libaháj 40, máj 150 volt kilónként. Borjucomb 26, marhamag 16, disznócomb 26, karaj 28, füstölt libabás 32, füstölt szalonna 36, zsirkevaló szalonna 28, háj 32 lei kilónként. Rántani való csirke párja 25, sütni való 30—35 lei.

Magyar pezsgőért japán gyapotfonal. Az egyik budapesti gyapotfonóda érdekes árucseré ügyében folytat tárgyalásokat egy japán céggel. Arról van szó, hogy a budapesti gyapotfonóda százezer kiló fonalat hajlandó a japán cégtől átvenni, amelynek értékét azonban magyar pezsgővel egyenlítené ki. A japánok a pezsgő üvegét nyolcvan amerikai centtel vennék át. A tárgyalások már annyira előrehaladt állapotban vannak, hogy a megegyezés aláírására hamarosan sor kerül.

Változatlan árak a bányási gabonapiacra. Kínálat az összes terményárakban kielégítő, azonban vevő csak elvétve akad. A buza ennek következtében ellanyhul és ez maga után vonja az üzleti forgalom megcsappanását. A 76 kilós temesi uj-buza 410 lei, míg a 77—78 kilós torontáli uj-buza ára 420 lei. Az ó-tengeri 260 lei, amíg az uj-tengeri október és novemberi szállításra 160 lei. A zab 240 lei, a korpa 210 lei, az árpa 260 lei, míg a tavaszi árpa 290 lei. A lóhere és lucerna kilónként 35 lei, a takarmányliszt zsák nélkül 240 lei, míg a kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 630 lei.

A kisántant bankkormányzóinak tanácskozása. Október elsőjén a három kisántant állam jegybankjainak kormányzói tanácskozásra ülnek össze Bucurestiben. A három bankkormányzó a három állam pénzügyminisztériáját fogja meg tárgyalni.

Lugoj új pénzügyigazgatót kapott. Bateala Jon volt lugoji pénzügyigazgató pénzügyi felügyelővé léptették elő és elhelyezték Lugojra. A lugoji pénzügyigazgató ság vezetésével Radulescu Nicolae a fővárosi pénzügyigazgatóság eddigi szocialista főnökét bízták meg. Az új pénzügyigazgató már elfoglalta hivatalát. Bateala huzsú időn át városunkban is teljesített szolgálatot és kitűnő szakembernek bizonyított.

Országos mozgalom a házaló borbélyok ellen. Az erdélyi és bányási fodrászok Targu Muresen (Marosvásárhelyen) kongresszust tartottak, amelyen városunk borbélyai és fodrászai is képviseltették magukat. A kongresszuson rengeteg panaszhangzót hallottak. A legtöbb felszólaló a házaló borbélyok ellen beszélt. Ezeknek nincsen üzletük, nincsen iparengedélyjük, nem fizetnek adót és a nehéz teherrel küzdő borbélymesterek elől el kell lásszák a vendégeket. A kongresszus elhatározta, hogy a házaló borbélyok ellen országos mozgalmat indít.

A Vacuum Oil milliós veszteségei. A nemzetközi Vacuum Oil Company kezd rosszul üzletelni. A magyarországi Vacuum Oil Company, amelynek alaptőkéje tizenhárom millió pengő, három millió pengő veszteséggel, a jugoszláviai Vacuum Oil Company pedig harminckét millió dinár alaptőke mellett nyolc millió dinár veszteséggel zárta le az elmúlt üzletévről szóló mérlegét.

Színház

HETI MŰSOR:

Szombaton este 9 órakor: Elvált asszony. Vasárnap délután 6 órakor: János vitéz. Egyesleges 20 leies helyárral.

Vasárnap este 9 órakor: Szerencse ma. Színház Klári felléptével. Csak felnőtteknek.

Sport

A decimétközés előtt

Legnagyobb érdeklődés mutatkozik a Ripensia-Kinizsi mérkőzés iránt, mely a helyi őszi nagy derbyt jelenti

Most vasárnap eldöntésre kerülő Ripensia-Kinizsi nemzeti ligamérkőzés a közönség legnagyobb érdeklődést vált ki. A mérkőzés nemcsak jelenti, hogy a bajnoki két pont ki birtokába fog jutni, vagy talán hogy a mérkőzés eldöntetlenül végződik, hanem ez a mérkőzés sokkal többet foglal magában. A nemzeti ligamérkőzések során ugyanis sem a Ripensia, sem a Kinizsi nem nyújtották elégedően, amit elvárunk. A Ripensia a bajnoki címet veszítette el, a

Kinizsi viszont csak selejtező mérkőzés keretében tudott továbbra is a nemzeti ligában bentmaradni. A most vasárnap eldöntésre kerülő mérkőzés a két csapat között arra fog feleletet adni, hogy a nagyobb technikával szemben érvényesülhet-e a nagyobb lelkesedés. A mérkőzés a Banatul-pályán kerül eldöntésre délután félöt órakor az aradi Pálfi bíraskodása mellett. Reális számítások szerint minimális gólarányú Ripensia győzelem a valószínű.

Hát még meddig...

A bizonyos 13-as létszám nem engedi nyugvóponttra jutni a TAC-Romania-ügyet

Komoly sportemberek már mosolyognak a futballszövetség működése és tevékenysége miatt. A fővárosi lapok ki nem kímélhetetlenek aposztrofálják a szövetség vezetőinek működését, ami a TAC-Romania körül, az már nem mondható sportnak. A szövetség urai ugyanis, amit egyikük el akar adni, azt a másik kezükkel el akarják venni, tehát mindkét felet elégtit ki kell szabályozni, pontosan és igazságosan kell alkalmazni. A szabályokat ismerkedni kell tudniuk kell ugyanis, hogy ha egy mérkőzés megsemmisítenek, azt ugyanannyi feltételek mellett, tehát ugyanazon a módon és ugyanazon játékosokkal kell folytatni. Már az első fórum hibát mutatott el, amikor a Romania győzelme megsemmisítve 0:0 gólaránnyal a

TAC javára írta a mérkőzés két pontját. Logikus elgondolás szerint ilyen határozat maga után vonja az első selejtező mérkőzésnek a megsemmisítését is, mely szorosan összefügg a második selejtező mérkőzéssel. A második sportfórum, a Biroul Federal, elfogadta a TAC érvelését, amint azt a Déli Hírlap már jelentette, de a második selejtező mérkőzés színhelyéül semleges pályát jelölt meg. A szövetség vezetői tehát megfosztották a TAC együttesét pályaválasztó jogától. Természetesen a TAC vezetőségének a nyilvánvalóan téves határozatot meg kellett feleltetnie, ez alkalommal a harmadik fórumhoz, a Consiliul Federalhoz. A Consiliul Federal ülésén azonban, mely csak szeptember 29-én lesz, az előjelek szerint még két TAC-Romania mérkőzésre van kilátás. A Consiliul Federal

Az amerikai örökség

— A Déli Hírlap regénye —
Írta: KRASSÓI PÁL

Böske az igazgatótól még egy felszaladt a levelezési osztályba, onnan magával vigye holmiját. Kor kolleganóival közölte, hogy titói teendőket fog végezni, azok igen érdekeltek néztek rá. Szinte a látkból látszott, tudják, hogy mit jelez, ideiglenes titkárnőnek lenni a igazgató mellett. De azért valamilyen kedveskedve bucsuztak el tőle, akik szerencsét kívántak neki új munkájában. Csak Kondor Alisz arca bőske és amikor kezet fogott Böskével, állhatta meg, hogy a fülébe sugja: Vigyázzon magára! Ne feledje el, mondtam.

Böske megkezdte titkárnői működését. Közte és az igazgató között az kezés kizárólag hivatalos jellegű. Az igazgató igen kimérten viselkedett. Rendszerint naponta egy-két órát állt, Böskének aztán volt elég munkával, hogy a gyorsirással lejegyzeteket levelet rendezen legépélje. Már azt kezdte hinni, hogy még sem nem fekte az ördög, mint amilyenre képzelték. Többször gondolt arra, hogy Lehotay Mihálynak sokkal rosszabb a mint aminő ő maga a valóságban.

Nem gondolt arra, hogy ez a tartózkodás Lehotay részéről tulajdonképpen csak taktika, hogy bizalmat keltsen maga iránt a leányban.

Az ötödik napon, amikor a bankigazgató a diktálást befejezte és Böske át akart menni a titkárnői szobába, hogy a leveleket áttegye gépirásba, Lehotay kérte:

— Maradjon itt még egy kicsit, Böske kisasszony. De mivel most nem mint bankigazgató akarok beszélni, szíveskedjen a kisasztal mellől ide ülni a fotelbe.

Rámutatott az egyik börrrel bevont öblös karosszékre, amelynek párjába ő maga ült bele.

Kiss Böske elfogódottan tett eleget a felhívásnak és kérdően tekintett az igazgatóra.

— Csodálkozik — mondotta Lehotay — hogy másról is akarok magával beszélni, mint hivatalos ügyről. Gondolkoztam a maga sorsán és már csak azért is a szívenem viselem azt, mert maga a leányom barátnője és az ő révén került be a bankba. Ugye magának senkije sincsen, se anyja, se apja, sem más rokonsága?

— Egyáltalán nincsen senkim, kérem, teljesen magam állok a világban.

Az igazgató újból átható pillantást vetett a leányra, aztán folytatta szavait:

ülésén azonban tiszta kép lesz már: melyik a gyengébb fél. S majd csak aztán fognak dönteni, hogy meglesz-e az a bizonyos 13-as létszám. Azt hisszük már mindkét egyesület, a TAC is, még a Romania is, már beleegyezének a létszám emelésébe. A többi nemzeti ligacsapatok ugyanis már hozzájárulnának ehhez, csak hogy vége legyen a sportszerűtlen játéknak.

MA DÉLIG LEHET MÉG A TIPPSZELVÉNYEKET LEADNI

Mint már jelentettük, a Déli Hírlap tippversenyére a selvényeket legkésőbbben ma déli 12 óráig lehet leadni a kiadóhivatalba, vagy a kapu alatt levő levélszekrénybe a tippszelvényeket bedobni. A tippelők a NAC-Universitatea mérkőzés eredményét is tippeljük, habár fővárosi jelentések arról számolnak be, hogy ez a mérkőzés esetleg elmarad.

Elmaradt bajnoki mérkőzés

A nemzeti bajnokság során holnap, vasárnap kerül eldöntésre Oradea (Nagyváradon) a NAC-Universitatea mérkőzés. A hadosztályparancsnokság azonban, mivel vasárnap repülőünnepségek lesznek, amelyeknek a mérkőzés konkurrenciát jelentene, nem engedélyezte a mérkőzést. Az érdekelte egyesületek most a labdarugó szövetség közbenjárását kéri a mérkőzés érdekében.

Vulturii háziversenye

A meginduló atlétikai élet első csírája lesz az háziverseny, amelyet a ronati Vulturii szeptember 23-án fog rendezni saját pályáján. A lelkes ronati sportegylet ezzel kezdi meg a rendszeres atlétikai munkát. Bizonyos, hogy a Vulturii rendszeres munkájának meg lesz a gyümölcse, ha az évtizedes munkához meg lesz a türelem, a sportszeretet és a kitartás. Ez a fejlődés serkentse munkára a többi egyesületet is.

A TMTE boxolói

A TMTE ökölvívószakosztálya elhatározta, hogy a boxsport népszerűsítése érdekében sorozatos propaganda-mérkőzéseket rendez. A TMTE gárdája erre már azért is alkalmas, mert kitűnő anyaggal rendelkezik és számos bajnoka van a különböző súlycso-

— Tudom azt, hogy mint minden csinos fiatal leánynak, magának is vannak vágyai, ábrándjai. Szeretne szép ruhákat hordani, szeretné, ha csillogó ékszerei volnának, szeretné ha kényelmes és uriasan berendezett lakása lenne. Gondolom, hogy kedve telnék abban is, hogy néha, szabadsága idején, egy kis utazást is tegyen.

Az igazgató szavai Böske lelkében nagy kavargást idéztek elő. Amit Lehotay mondott, az óhajts formájában már régen ott szunnyadt énjének legmélyén. Gyakran gondolt arra, hogy milyen jó lenne, ha gazdag volna, sok pénz felett rendelkezne, függetlenül élhetné. Természetesen, valahányszor mindezt gondolt, mindig tudta azt is, hogy egyelőre halvány reménye sincsen arra, hogy vágyai beteljesüljenek.

Most aztán Lehotay szemtől-szembe ülvé vele hangosan szólaltatta meg titkos vágyait. Jó emberismerő volt Lehotay. Azonban szavai mégis megdöbbenítették Bösket. Tudta jól, hogy milyen áron akarja neki Lehotay lehetővé tenni álmai beteljesülését. Szeretett volna felugrani és kirohanni, mielőtt Lehotay kimondja azt, amitől már előre megborgongott.

Az igazgató azonban mégsem látott bele a leány lelkébe, nem tudta, hogy ott milyen orkán viharzik, csak azt látta, hogy Böske arcát pirosság önti el. Ezt

portokban. A TMTE ökölvívói csak az elmúlt hónapban magyarországi turát is bizonyítottak le, amely tanulság szempontjából igen hasznos volt. Ezek a propaganda-mérkőzések komoly küzdelmek lesznek, mert a versenyzők értékes díjakat kapnak és a fiatalok kemény próbára fogják tenni a bajnokok állóképességét. Az első ilyen propaganda mérkőzést vasárnap, holnap délután fél öt órai kezdettel a második kerületi Turbina vendéglő kerthelyiségében (az egyes villamos végállomásánál) tartják meg, amikor a következő párok lépnek ringbe: Tothi-Wieder, Ferkei-Grama, Förstner-Rusu, Gilicze II.—Stelzl, Gilicze III.—Gavrilenko, Savici—Todea és még mások.

A nemzeti liga második osztályának mérkőzéseit kisorsolták

A nemzeti ligabajnokság hosszú előmunkálatok után megjelentette a nemzeti ligában szereplő egyesületek mérkőzéseinek sorsolását. Ezek szerint a bennünket közelebből érdeklő második csoport mérkőzése a következő program szerint bonyolodnak le: Szeptember 23: TAC—Rovine-Grivita Craiovan, UDR—AAC Aradon, Jiul AC—Vulturii Lugojon. Szeptember 30: TAC—AAC Aradon, UDR—Vulturii Resitan, Rovine-Grivita—Jiul AC Craiovan. Október 7-én: TAC—Jiul AC Timisoaran, UDR—Rovine-Grivita Resitan, Vulturii—AAC Aradon. Október 14: TAC—UDR Timisoaran, Rovine-Grivita—Vulturii Lugojon, Jiul AC—AAC Petrosaniban. Október 21: TAC—Vulturii Lugojon, UDR—Jiul AC Petrosaniban, Rovine-Grivita—AAC Craiovan.

Öt vagon ingyen salak

A timisoarai (temesvári) atlétika fejlesztése érdekében megalakult atlétikai bizottság M e r e u t a vasuti vezérigazgatótól díjtalanul öt vagon salakot kapott sport céljaira. A bizottság úgy döntött, hogy két vagon salakot a Banatul atlétikai pályájának rendbeszedésére utal ki, két vagonnal a ronati Vulturinak juttat, hogy a pályáján a száz méteres salakpályát megépíthesse, míg egy vagon salakot az Unireának ad egy ötven méteres pálya építése céljára.

azonban annak tulajdonította, hogy így rátapintott a leány kívánságainak elevevérére.

Némi szünet után Lehotay tovább folytatta:

— Tudom jól, hogy szegény leány részére az ilyen teljesíthetetlen kívánságok kint és fájdalmas jelentenek. Ha kegyednek vagyona volna, akkor nem jött volna tisztviselőnőnek a Közgazdasági Pénzüntézethez. A fizetés azonban, amit itt kap, éppen arra elég, hogy igen szerényen megéljen belőle és nem futja költséges passziókra. Bárhol is szeretném, mégsem emeltem fel a fizetését olyan magasra, hogy abból mindarra fussa, amihez kedve van. Gépirónőnek mégsem lehet a bankban igazgatói fizetése.

Böske nagyon is érezte, hogy közeledek a válságos pillanat és azért végét akarta vetni a jelenetnek.

— Beérem én kérem, kicsi fizetésemel és ha vannak is vágyaim, lemondok azokról már csak azért is, mert kénytelen vagyok lemondani róluk.

Böske azt hitte, hogy ezzel elintézte az ügyet, felállt, hogy távozzék.

Lehotay azonban a karjára tette a kezét és szelid erőszakkal újból leültette. — Könnyű azt mondani, hogy lemond vágyainak megvalósításáról. De nehéz ezt véghezvinni.

(Folyt. köv.)

Rádió

Szombat, szeptember 15. Bucuresti. 18: Könnyű zene. 21.20: Rádiózenekar. 23.30: Éttermi zene. **Budapest.** 13.05: Hetényi-Heidelberg—Budai Dénes—Sebő triója. 14.30: Szalonzenekar. 17: „Ezermesterműhely”. 18: „A magyar cserkész”. 19: „A Nemzeti Munkahét”. 19.35: Teleki Sándor magyar nótákat énekel. 20.30: Vigjáték-előadás a stúdióból. 23.40: Zenekari hangverseny. **Bécs.** 13: Gramofon. 15.10: Művész-lemezek. 17.35: Citerazene. 18.05: Rádiózenekar. 20: Manon, Massanet dalműve a Staatsoperből. **Belgrád.** 20: Csellójáték. 21.30: Operett. 24: Vendéglői zene. 24.30: Táncclemezek. **Berlin.** 15.15: Vidám lemezek.

17: Tarka zenés délután. 19.20: Hegedűjáték. 21.15: Nagy tarka est zenével. **Prága.** 18.40: Lemezek. 20.10: Dudanégyes. 21.45: Fuvózenekar. 22.30: Táncclemezek. 23.30: Tarka zenés est. **Róma.** 21.10: Lemezek. 21.30: Vegyes hangverseny. Éjfél után 1: Táncczene. **Stockholm.** 20.30: Rádiózenekar dalokkal. 22.15: Régi táncczene. 23: Modern táncczene. **Strassburg.** 21.30: Katonazenekar hangversenye. 23.40: Táncczene. **Stuttgart.** 19.20: Táncczene. 23: Rádiózenekar. **Varsó.** 20: Jazz két zongorán. 20.30: Hegedűművész lemezei. 21: A nemzetközi repülőverseny közvetítése. 22: Zongorajáték. 23.15: Kávéházi táncczene.

Vasárnap, szeptember 16. Bucuresti. 12: Rádiózenekar. 1.45: Botez Titi előadóművész. 2.40: Könnyű lemezek. 6: Marcu-zene-

kar. 8.15: Lemezek. 9: Rádiózenekar. 10.10: Rádiózenekar hangverseny. **Budapest.** 10.15: Hírek. 11: Katolikus egyházi ének, szentbeszédet mond Tóth Tihámér dr. 12.15: Evangélikus istentisztelet, prédikál: Raffay Sándor dr. püspök. 1.30: Operaházi zenekar, szünetben rádiókrónika. 3: Viktória hanglemezek. 4: Gazdasági előadás. 4.45: Szalonzenekar. 5.30: Előadás. 6: Cigánymuzsika. 7.15: Zilahy Lajos előadása. 7.50: Keleti Lili zongorázik. Táncczene a rokokótól napjainkig. 8.35: Szász Ila és Sarkadi Aladár vidám előadói estje. 9.25: Sport, lövész. 9.45: Részletek Offenbach operettjeiből. 11.10: Hírek, majd jazz-zene. 12: Magyar Imre muzsikál. **Bécs.** 1.30: Rádiózenekar. 5.30: Táncclemezek. 6.30: Vonósnégyes. 7.40: Bazilides Mária Kodály dalokat énekel.

11.35: Jazz-zene. Éjfél után 1: Sieb-
gyes, bécsi zene. **Belgrád.** 5: Rádiózenekar. 7: Lemezek. 12: Vendéglői zene. 13.30: Sport. 9: Vidám zenés est. **Milánó.** Reklámhangverseny. 5.15: Lemezek. Vegyes zene. **Róma.** 2: Hangverseny. Hangszer és énekverseny. 9.45: Sparis délamériki zene. 11: Kálmán-est. **Strassburg.** 5: Könnyű lemezek. 7.30: rakoztató zene. 11.40: Táncczene. **Stuttgart.** 2.15: Operettlemezek. 4: Balalajka után 1: Hangverseny. **Varsó.** 1.15: Viktória. 3: Könnyű lemezek. 4.35: Vonósnégyes. 9: Szimfonikus zenekar. 12.10: Vendéglői táncczene. **Zágráb.** 6.15: Trió. Ének. 10.15: Könnyű zene. 11.15: Tár-

Apróhirdetések

Házasság

Vidéki, özvegy iparos, római katolikus, 35 éves, 2 gyermekkel, saját házzal, megnősülne. Pontos című leveleket „Szolid ember” jelígre a kiadóba kér. (1570)

Alkalmazás

Megbízható mindenes-szobalány jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. (1543)

Házvezetőnő

keresek vidékre, ki a háztartás vezetését önállóan vállalja. Román nyelv megkívántatik. Jelentkezni I., Str. Solderer (Erőd-utca) 9, II. em. (1558)

Fiatal, nőtlen,

szorgalmas kereskedő segéd azonnal beléphet. Jelentkezés csak szombat d. u. 4 óráig íjf. Kozovits Sándor III., Str. Wilhelm Mühle. (1575)

Mindenes szakácsnő

perfektet keresek elsőjére. Csakis elsőrendű, hosszú bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek. F e n y ő-papirkereskedés I., Mühle-ház. (2361)

Perfekt szakácsnő

jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Dr. Parchetich IV., Str. Mircea Voda (Missits-u.) 3. (1578)

Megbízható

szobaleány jó bizonyítvánnyal felvétetik. Dr. Parchetich IV., Str. Mircea Voda 3. (1579)

Kifutófiu vagy leány

14—15 éves azonnal felvétetik fűszerüzletben a Neptun-fürdő mellett.

Állást keres

Házitanító

román felsőgimnazista, házaknál órákat adna elemi vagy gimnazista lányoknak, vagy fiuknak, szerény havi tiszteletdíj mellett. Szíves megkereséseket: Danzinger Gyula Timisoara, IV., Str. E. Gojdu (v. Ormos-utca) 8 címre kérek. (1568)

Jobb, megbízható leány,

ki a háztartáshoz ért, házvezetőnőnek vagy mindenes szakácsnőnek ajánkozik jobb uriházba, vidékre. Ajánlatokat „Szorgalmas” jelígre a kiadóba kér. (1511)

Oktatás

Német, francia, angol és zongora leckét adok. III., Str. Prota Dragomir 13. (1498)

Adás-vétel

Használt írógépek megvételre keresek. Móczár szakmüszerezés Piata Jonel Bratianu (volt Szent György-tér) 4. (1522)

Zongora

jó állapotban, jutányosan eladó. Norma, Str. Eugen de Savoya (Jenőherceg-u.) 5.

Eladók

jó állapotban levő butorok, fél hálószoba, luszterek, függönyök, képek stb. Cím: Mircea Voda (Missits-u.) 3.

Gépjármű

minden mennyiségben veszünk kg.-ként 2 leiért. Friedrich Testvérek r.-t. Timisoara IV., Str. Viitorului 1. Telefon 950. (2318)

Eladó háztelék

Fabrica (Gyárváros) elején Dr. Fehér Kristóf villával szemben Str. Vidra és Splaiul Dragici sarkán 211 négyszögletes sarok telek. Bővebbet Dr. Subtire János ügyvédi irodájában Timisiana-palota. Telefon 20-70. Ügynökök díjaztatnak. (95)

Eladó vagy bérbeadó

villaszerű családi ház, 4 szoba, előszoba, parkettázva, fürdőszoba, 2 beüvegezett verandával, vízvezetékekkel teljesen alapincézve, jól gondozott kis angol parkkal 24 drb kisebb-nagyobb fenyővel. Tompa, II. ker., Str. Iosif Vulcan (Kertész-utca) 6. szám. (1546)

Keresek használt,

de csakis jó állapotban levő kisebb takaréktűzhelyet megvételre. Cimeket ár-megjelöléssel „Alkalmi vétel” jelígre a kiadóba kérem leadni. (1562)

Két új családi ház,

adómentes, teljesen modern, gyümölcsösökkel, jó fekvéssel, minden elfogadható áron eladó. „Real” iroda I., Str. Lonovici 12. Püspöki-palota. (1573)

Beciherecul-mic (Kisbecskerek)

Terézia gőzmalom

jókarban 7½ hold területen, a községben, összes melléképületekkel **bérbeadó vagy eladó.** Írásbeli ajánlatokat Societatea Națională Creditul Industrial (Bucuresti, Piata Academiei 2) vagy **Dietrich Viktor,** Timisoara III., Str. Doja 32 sz. alatt kéretik leadni

Eladó

jó állapotban levő szürke és kék angol **kosztüm.** Megtekinthető délután 2—5 óra között. IV., Str. Ion Bratianu 29, III. em., 2. a. (1504)

Kombinézfűzők
Princessfűzők

Orvosilag rendelt haszkötők, alkalmi fűzők, melltartók

„Sanitaria”
Timisoara,
Bulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Lakás

4 szobás szép lakás

remek parkrészzel november 1-re kiadó. IV., az „Elite” melletti Str. Em. Gojdu 5. számú magánházban. (1524)

Elegánsan butorozott

utcai szoba fürdőszobahasználat, külön bejárattal kiadó. Coronini-tér 21, II., 7. (2326)

Háromszobás

teljesen modern utcai magassági lakás azonnalra is kiadó. IV. ker., Str. Seiler 4. (1533)

Új családi ház

Str. Tigrului 39, modern alapincézett (házmesteri lakással) 2 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba, parkett, cserépkályhák és kert október 1-re kiadó. Bővebbet: Belgiana, Str. Eminescu 7. (1540)

Modern lakás

parkettel, új házban, november 1-re kiadó, 2 utcai, kisebb udvari szoba, emailfürdőberendezés, mellékhelyiségekkel. III. ker., Piata Crucii (Kereszt-tér) 2. (1538)

1 szobás

modern, fürdőszobás lakás és egy 3 szobás lakás fürdőszobával november 1-re kiadó. IV. ker., Str. Gheorghe Sincai (Attila-u.) 9. (1549)

4 szobás

utcai összkomfortos lakás városunk legszébb helyén, parkkal szemben november 1-re kiadó. Str. Trei August 3 (volt Liget-ut 7.) (1560)

Utcai parkettás

szoba fürdőszobával, konyha használat kiadó. II., Str. Tigrului (Tigris-utca) 42, új szám. (1565)

Modern 2 szobás

parkettás fürdőszobás lakás október 1-re kiadó. IV., Str. Fröbl 33. (1566)

Butorozott szoba

elegáns, különbejárattal, 2 személyes teljes ellátással vagy anélkül október 1-re kiadó. Bánáti ház, IV. em., 26. sz. (Lift).

Kiadó

garzonlakás azonnalra, vagy október 1-ére és egy négyszobás villalakszobánnyosan november 1-ére. II., Str. Szeles-féle lozzi (Sörház-fasor) 6. (57)

4 szobás modern

első emeleti lakás III., Str. Traian (Batthyány-utca) 7 november 1-re kiadó. Érdeklődni Dr. Gyulay ügyvédi irodájában. Telefon 23-34. (57)

Kiadó azonnalra

egy 5 éves cukrászdahelyiség, november 1-re egy kétszobás modern lakás. Ideje érdeklődni lehet a háztulajdonosnál III. ker. Str. Wilhelm Mühle 8. (57)

Szépségápolás

hajfestés

tartóshullám

J. WALTRICE

fodrásznál

II., Str. Dacilor (Fő-utca) és Piata Traian (Kossuth-tér) sarkán, a villamos végállomásánál

Különléte

Elvállal diákokat

uri család teljes ellátásra. Özv. I. Várthy Béláné III., Str. Romulus (156)

Jól bevezetett péküzlet

sütődével és lakással kiadó. Rort. Str. I. Salutin 13 (a Szeles-féle vendéglőnél). (156)

OLL
a legjobb
védő fertő
betegségek
ellen

Ha szép akar lenni

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliomtejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában a „Fekete Sashoz”, I., Szeles-féle Gheorghe